

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökről és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyenlő részletekben 10 fillér.
Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felélős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Anarkizmus.

Mi szegény emberek szerényen megvonulva élünk kicsiny körünkben; amíg vagyunk, dolgozunk, küzdünk, szomorúság és boldogság váltakozva tölti be lelki világunkat. És amikor már nem vagyunk, forró könnyek hullanak koporsómra, akad egy hét szív, melyben ürességet hagyunk vissza, de aztán elfeled bennünket minden, minden. Nem marad más utánunk, mint egy mind jobban elmosódó emlék és egy kis domb, melynek feldulását harminczesztendő múltán a törvény is megengedi.

Más a királyok élete. Szoros összefüggésben áll a királyok életének minden egyes mozzanata a millió és millió alattvaló életével. Ami velük történik, akár jó, akár rossz, azt közvetlenséggel érezzük mi is, mert a király a nemzet feje és mi vagyunk a test.

Igy van ez nálunk, ahol a legelső magyar ember s érte minden honfi karja készen áll. Ez a magyar ember királyelmélete és megdöbbenésünkre szolgál, midőn látjuk, hogy nem mindenütt ilyen a népnek elmélete az ő királyáról. Az ifjú olasz királyságban mintha nem a nemzet testének kiegészítésére lenne a király, mert ime meggyilkolták őt és az olasz nép azt a fájdalmat érzi, amit egy téstrész erőszakos megbénítása okoz a testnek. Az olasz nép gyásza spontán

és hatalmas külsőségben nyilatkozik meg, de a kínos feljajdulásnak az az éghető ereje, melylyel mi sirattuk el öröszét királynét, ott hiányzik. Umberto szívét golyó furta keresztül, s hogy az a nemes szív megszünt dobogni, azt Olaszországban csak egy ember érzi át az igaz keserűség bensőségével: Margit, a hitestársa, aki úgy írja alá leveleit, hogy: Margit, a szegény asszony. Az olasz nép előtt ismeretes maradt ez a bensőség Umberto meggyilkolása alkalmából. . . .

Az anarkisták pedig kaczagva vonulnak előre rettentő utaikon. Ravachol, Vaillant, Caserio, Luccheni és Bresci példái lebegnek előttük és lenéző megvetéssel nevetnek az emberi megtorló igazságszolgáltatás szeme közé, mely nem ismer nagyobb büntetést a halálnál s az élethossziglani börtönnél. Az anarkistákban rettentőbb és erősebb démon lakik minden más démonnál, mert nemcsak, hogy nem fél a lehető legnagyobb büntetéstől, de egyenesen kihívja maga ellen; vágyja és kívánja a gyalázatos bitófát. Hiába támadna fel Torquemada, hiába tanácskoznak a világ első jogtudósai és hiába törné fejét a hóhérok kongresszusa: olyan büntetést, mely az anarkistát elérjén, föltedezni nem tudnának. A véges elme nem ismer semmi erősebbet a halálnál, de az anarkistának nincs érzéke a halál iránt. Gyilkol, hogy megölessék.

Minden időben hatalmas ellenségei voltak azoknak, akik trónon ültek, vagy a trón zsámolyánál állottak. Minthogy nem is lehet az másképpen. De konokabb és erősebb ellensége nem volt még soha a királyoknak és az ő sáfárjaiknak az anarkistáknál. Ők át akarják formálni a világot. De hogyan, miképpen? Micsoda társadalmat akarnak teremteni? Erre a kérdésre nem tudunk választ. Az anarkista rendszerint csak akkor kerül a megtorló igazságszolgáltatás kezébe, ha egy királyi életet kioltott. De sem Luccheni, sem Caserio, sem Bresci nem vallották ki a programot, amelynek csak egy pontját ismeri a világ s ez az, hogy a királyokat megölik. Titokzatos és vakmerő szolgálói ők a Gonoszok, mely e világ bajait intézi és okozza.

Isten földi helytartóinak, a királyoknak élete nincsen biztonságban, most, a huszadik században, amikor soha meg nem közelített tökéletességet ért el a jogrend, az életbiztonság és az igazságszolgáltatás. E gyönyörű és nagy emberi intézmények élén állanak a királyok és mégis ők azok, akiket ez intézmények nem tudnak megvédeni az orgyilkok ellen. A törvények és a népek milliói nem tudják megvédeni, azt, a ki a törvény eleje és a népek élén áll. Él a világon szétszórva, de egymással mégis szoros összeköttetésben néhány száz ember, akiket nem bir

TÁRGZA.

Kata.

— Fiúk nini, Orlov már megint olyan szomorú, mintha éppen most itélték volna el tizesztendei kényszermunkára. Mi baja, kedves herczeg?

Kata egymásra vetett lábakkal ült a fehér kerti asztalkán és fujta a muszka cigarett füstjét. Szürke, okos szemével, melyekből pajkosság sugárzott, hamis évődéssel nézett arra a fiatal katonatisztre, akit a jóhangzású Orlov herczeg megszólítással tüntetett ki.

E üstös sugarait szórta a hold és fényében belevegült a fák ágaira függesztett lámpionok tarka világossága. Mindamellett a tisztás, amelyen a szép Dereskey Kata udvarától körülvéve trónolt, félhomályba volt burkolva. Csak halkan, keresztül szűrődve a lombok közt hatolt ide a terrasról, ahol a mamák csevegtek s az öregek kártyáztak a cigányzene édes mázsikája mellett. Itt azonban vidám csevegéstől, kacagástól volt hangos a környék, mert Kata, a Dereskey lovas-helyőrség népszerűvé vált tájszólása szerint, Katalin csárna, tartotta itt udvarát.

Vidám és pajkos volt ugyanis Kata, dereskey Dereskey Kázmér, es. és kir. kamarás, főispán, különböző vitézlő rendek lovagjának egyetlen leánya. Oly módfeletti vidámság és pajkosság jellemezték, amelyek már valóban nem illettek egy fiatal leány-

hoz. Ez volt főleg a kisváros népének véleménye is. Hogy is ne! Hiszen oly fiatal, szép, gazdag és előkelő volt, s oly keveset törődött velük, hogy eme dolgokat igazán nem lehetett szó nélkül hagyni. Mióta hazatért a nevelőből, valósággal felforgatta a városka nyugalma. Ifjú féltelensége, modorának, szokásainak szabadossága minden napnak meghozta a maga apróbb-nagyobb botrányait. A bájos, kiesi leányról valóságos legendák keringtek, melyek között nem utolsó helyen szerepeltek amaz állítások, hogy szenvedélyes pipás és literszám iszása agrogot. Ha pedig hollófekete paripáján, követve a garnizon egész kókattilás, aranysujtásos tisztikarjától, dübörögve vágatott végig Dereske főutcáján, az intelligencia tagjai fejcsóválva tekintettek utána és ezt sottogták:

— Valóságos boszorkány!

A Kelemen kisasszonyok, a gyógyszerész ur szikár, fekete keztyűs leányai, ilyenkor megbotránykozva folytatták déli sétájukat, s egyetlen megnaradt gavallérjukkal, Reitlinger Frigyes urral, a törvényszék derék aljegyzőjével, egyértelműleg kijelentették, hogy amit ezek az elkényeztetett nagyur-leányok elkövetnek, az valóban tulmegy minden bátáron.

Természetesen, a mai ünnepnek is amelyet a méltóságos papa az alkalmából adott, hogy a hivatalos lap a Szt.-István-rend kiskeresztjével való kitüntetését közölte, Kata volt a központja.

Éppen egy negyedórával ezelőtt történt, hogy ismét súlyos sérelmet követett el az illendőség ellen.

— Roppant meleg van itt! Pista, hozza a pezs-gőt, bemegyünk a kertbe!

Pista, a kadét, szolgálatkészen kapta fel a pezs-

gős vedret, Kata pedig kezébe kapva a batiszt-ruhája fodrát, neki szaladt az esti harmattól nedves pázsitra egy esomó huszártiszt, meg néhány a társasághoz tartozó fiatal huszártiszt roppant lármával követték. A teremben sáppadtan, kétségbeesve maradtak vissza Reitlinger ur társaságában a Kelemen kisasszonyok. A dolgon azonban nem lehetett változtatni.

A kis társaság a tisztáson igen vígan volt, amikor Kata hirtelen Orlov herczeghez, — aki egyébiránt a közéletben a Marjay György névre hallgatott és főhadnagy volt a Dereskén fekvő huszárszázadban, — a fenti esipkelődő megjegyzést intézte.

Mindenki nevetett, csak György maradt komoly. Csendes, méléző fiú volt különben, aki nem igen illett a Kata zajos társaságába. A leány mindamellett kitüntette s innen kapta ő Orlov herczeg, az irigylt kegyencz nevét. De ezt annak tulajdonították, hogy Kata rajongott a lovaglásért s Marjay a garnizon legjobb lovasa volt.

— Megmondhatom magának Kata, hogy miért vagyok rosszkedvű. Sohasem szeretem látni, ha pezsgőt iszik.

Kata vidám kacagásra fakadt. Piros ajkai mögül kiragogyogtak az apró, fehér egérfogak.

— Pedig hiába, kedves Orlov, én a maga kedvéért nem fogok a gusztusomon változtatni!

Marjay nem felelt. Ez még jobban ingerelte a leányt.

— Látják, maguk nem is hiszik, hogy én hogy birom az italt... Fogadjunk, hogy megiszom magam egy üveg Mummot! Nos, ki tartja a fogadást?

— Én!... Én! Hangzott kórusban.

Dereskey Katalin
Baka Mihály

legyőzni az egész világ. Umberto meggyilkolása immár arról győzte meg a világot, hogy az anarkista-merénylet megakadályozni nem lehet. Ha a szörnyetegek titkos gyűlésükön elhatározzák, hogy melyik hatalmas düljön le, elhatározásukat ezer akadályon és száz sikertelen merénylet után végül mégis egy rettentő tette váltják. Ime, tehetetlenül áll ez a népes, erős és gazdag szép világ Brescivel és társaival szemben. Nem kétségbeejtő ez?

Most, a mikor a vasutak mindenfelé elviszik az idegent, Magyarország földje sem szűz az anarkista lépéseitől. A budapesti rendőrség állandóan szemmel tart néhány külföldi embert, akikről az a gyanú, hogy anarkisták. Az országban itt-ott elszórva is él valószínűleg egy-két példánya szörnyetegeknek. De bizonyítani nem tudnak rájuk semmit, az anarkisták titkain még nem hatolt keresztül rendőri elme. Jönnek-mennek mindenfelé a nagyvilágban ezek a borzalmasok s arcukra nincs ráírva a pokol, mely agyukban forrong.

Az anarkizmust külső erővel kiirtani nem lehet. Magától kell eltűnnie a földszínről, mint mindazon örvongó tanoknak és felekezeteknek, melyek az emberiség történetének legmegdöbbentőbb részleteit csinálták meg. Az anarkia el fog mulni, mint ahogy elmúlik, a pestis. De amig elmúlik, addig, én Istenem, addig hány-szor fogja irtóztató rémülettel eltölteni a világot.

Politikai sarkpontok.

I.

(D-s-k) A magyar nemzeti politikának voltaképpen alig egy néhány sarkpontja van, a melyeken mint állandó köpillérek nyugszik az, s a melyekről határozottan, a multiak tanúságaiból levont bizonyossággal megállapítható, miszerint azok szikla szilárdságától függ az állam és az alkotmány megtartása, de azoknak nagyobb mérvű megváltoztatása, avagy — a mitől Isten mentsen — megrendülése, nem csupán állami, de nemzeti létünkre is végzetessé válhatnak.

A legelső e sarkpontok közül a király és alkotmányhűség és a mi ezzel ugyszólván causalis nexusban van, a kitartás a közönségi alapon. Erről talán annál kevésbé kell sok szót vesztegetni, mert a dinasztikus érzések minden magyar emberben ugyszólván az anyatejjel együtt szívódnak be, míg az alkotmány hűségéről századok próbái igazolják, hogy az alkotmány szent és sérthetetlen jogaiért élet-halál harcra is vivott a nemzet egészen a 67-iki alkotmányban nyugvópontot nyert jogfolytonossági küzdelem vér nélküli győzelme.

Mindazáltal a bizalom és nyugalom ebben a tekintetben sem lehet teljes és föltétlen s különösen óvni kell a nemzeti politikának ezt a sarkpontját azoktól a rázkódtatástól, mik nem csupán a világ-szerte fölbujánzott tévtanok véres tanulságaitól fenyegetik, hanem ide benn, az ország- és államközösség határain belül is. A kormányoknak úgy, mint kormányzottaknak ébren kell őrködni a föltét, hogy sem a király sem az alkotmányhűségbe ne esem-pészessenek be az anarchiának bomlasztó elemei, mert hát a mily veszélyes dinasztikus szempontból az anarchia töre, épen oly vészes s gyógyíthatlan sebeket ölt az alkotmányon az a parlamenti anarchia, mely odaát Ausztriában tobzódik s mely rést ütven a kiegyezésen, (minálunk is félős) megnyitná kapuit a legveszedelmesebb politikai fejvesztettségnek.

Másik nagyfontosságú sarkköve a mi politikánk-nak a szabadelvűség irányzatának, mely nemcsak a kiegyezési nagyművek tető alá jutása óta, de mindenkori ugyszólván faji tulajdonság képen irányítója vala közéletünknek úgy politikai, mint humánitárius téren, annyi kézzelfogható eredményt, akkora nemzetépítő hatását mutatja föl, különösen az ujkorban történelmünk, hogy balgaság föltételezni is miszerint attól bármi okból eltérni a nemzet javára szolgálna.

Ezért hát nem is kétséges hogy a most világ-szerte sötét szárnyaikat bontogató áramlatok magyarországi követsége: a néppárt is, mely csupán az egyházpolitikai szabadelvűség ellenségének vallja ugyan magát, de működéséből nyilvánvaló, hogy más téren is nagyon messze áll a szabadelvűségtől, sőt sok tekintetben valóságos retrográd irányzatokat szolgál, nem sokára a diadal harszó szabadelvűség által oda lesz küldve, a honnan jött, a fekete ismeretlenségbe.

Azonban itt sem szabad tulbecsülni a mi erőnket s kicsinyelni az ellenfelét. Fokozatosabb éberséggel kell tehát kísérni a sötétség árnyékait, bevilágítani a világosság Röntgen sugaraival a velő-kig oda, a hol ez szükséges. Ez nagy részben a magyar sajtó feladata is, de nem szabad ezt a feladatot olyan tévesen értelmezni, hogy a fölfogások

magából pro, vagy contra a felokézeti viszongások burjánjai fejlődjenek. A protestantizmus és katolizmus harcát nem szabad a liberalizmus küzdelméül föltüntetni akarni, mivel van bizony protestáns részen is annyi szabadelvű és annyi elfogult, mint a katolikus oldalon.

Egy harmadik sarkpontja a magyar nemzeti politikának a nemzetiségi kérdés. Ha nem is vagyunk hívei a Eötvös báró által kezdeményezett nemzeti-ségi politikának, mely a kölcsönös bizalom alapult, ezt csak tesszük, mivel a mi bizalmunkkal a lelketlen fanatizmus ebből élő apostolai alaposan visszaéltek sok ízben a nemzetiségek részéről. De olvben hívei maradunk a kölcsönös egyetértésnek a nemzetiségek között, a magyar állameszme föltétlen uralma mellett, s azzal a kötelezettséggel, hogy a faji s vallási villongások közepette az őszinteség foglalja el helyét az akna munkának.

Ezekből látható, hogy e három sarkpontja a magyar nemzeti politikának, melyeket a szabadelvűpárt egy századharminc óta óvott, védett, sőt mai politikai jelentőségükre emelkedni segített, miként egy nagy épület pillérei, egymást segítik az épület fönttartásában, s ha ez az építmény hidhoz volna hasonlítható, e hid alatt az események s világrendítő mozgalmak pusztító árja nyugodtan rohanhat el.

Hogy aztán mi erősíti meg ez e zményi pat-bereket, arról jövő ezikkünkben fogunk megemlékezni.

A szindőző tanulóifjuság táncmulatsága.

A szindőző tanulóifjuság táncmulatsága rövid óta fénypontját képezi a nyár hasonló vigalmainak.

Nagy és előkelő közönség találkozási helye szokott lenni e mulatság, mely mindig kiválik elegáncziája és fénye által és abban különbözik társaitól, hogy itt a közönség jobban megközelíti a mulatást és mulattatást, mint másutt.

Szombat esti mulatságról is csak sikert jegyezhetünk föl. Az est nimbusza most is megvolt, megvolt annak fénye ép úgy mint eddig, sőt az még fokozódott is. Ugy az intelligencia, mint az előkelő polgárság szép számmal volt képviselve az estélyen, melynek sikere még a rendezők legvérmesebb reményeit is felülmulat, pedig tudjuk, hogy a tanulóifjuság táncmulatságának rendezősége nem egykönnyen alkszik meg az ő vendégeivel.

A vásárhelyi társaság, mely az ő szokásait hagyományosan megőrzi, nem is későn gyűlt össze. Ha tudnák azok a mamák, kik nem tartják illőnek 10 óra előtt belépni a terembe, hogy leányaik a tánczó fiatalok minden percében mily érzékenyen károsítják meg, bizony eljőnnének korábban. De mivel most a késő megjelenés a divat, csak úgy 10 óra tájba volt teljes a társaság.

A mulatság hangulata olyan volt, mely a mamákat emlékeztette arra az időre, mikor még a bállokon a fiatalság nem tekintette robotnak a tánczot. Igen jól indult az első csárdás, s hogy rövid volt, ez csak animót adott a következő polkához. A négyesek oszlopaiban 48 párt olvastunk meg.

A közönség soraiban igen sok volt a vidéki, a mi a mellett szól, hogy a tanulóifjuság nyári táncmulatsága nemcsak helyi közönséget vonz, hanem oly esemény, mely érdekli az egész megyét, sőt az érdeklődés tulesap a megye határain is.

Szóval a szombati táncmulatság igen fényesen sikerült.

S hogy sikerült az első sorban is a rendező bizottság érdeme, mely bizottság fáradhatatlan akkor, midőn a közönséget kell verbuválni, mikor rá kell beszélni a mamákat, hogy mulatni szerető leányaik nyári programját töltsék meg a tanulók mulatságával, s midőn elérkezik a várva-várt est, mindenre kiterjedő figyelme, gondja messze távol tartja a mulatság közönségétől az unalmat.

Hanem rosszul viselték magukat a cigányok. Ugy játszott Szőke, Pista, mint egy közönséges falusi téglavető cigány. Az is megtörtént, hogy mikor ő a csárdást muzsikálta, a kíséret polkára kontrázott.

A közönség reggel 4 órakor kezdett oszlani felejtethetetlen, kedves emlékeket vive magával.

Az estély mintegy 150 koronával tette gazdagabb a szegény tanulók segély alapját.

Székely Huszár.

— Pista szaladjon, tudja hol a Mumm? Hozzon le egy tele üveggel.

Marjay szertartásosan meghajolt.

— Megengedi Kata nagysád, hogy a fogadás eldőltenek én ne legyek tanuja?

Összopengotte a sarkantyuit, szalutált és sarkon fordulva reátért a kavicsos ösvényre, mely a kastélyhoz vezetett.

Mire Pista megjött a pozsgóval, Kata már szélelyt változtatott.

— Jó... Elvesztettem a fogadást, nem iszom...

Az a medve Marjay egészen elvette a kedvet. Fázósan vette fel a gallérját.

— Menjünk fel. A Kelemen kisasszonyok már eleget pletykázhattak felőlem.

Odatean a cigány éppen a négyes bevezetését játszotta. A nyitott terras-ajtón át a kert felől a fák és virágok enyhe lehelleto áradt a terembe.

Kata odalépett Reitlinger Frigyes urhoz, aki szemüvege alatt szaporán pislogva, állt egy sarokban.

— Jöjjen. Magával tánczolom a négyest.

Reitlinger ur szinte megrendült a boldogságtól. A büszke Dereskey Kata, aki eddig egy fejbólintásra is alig méltatta, most maga kéri fel a négyesre. Azt hitte, hogy elájul.

E pillanatban jött Marjay. Meghajolt Kata előtt.

— Köszönöm, már van tánczosom.

— De nekem ígérte a négyest?

— Igaz, de meggondoltam... Udvariatlan emberekkel nem tánczolok.

Marjay dühösen csapta be maga után az előszoba üveges ajtaját.

— A kocsimat! kiáltott a közelben ácsorgó hajdura.

A négy pej által vont homokfutó előállott. Marjay kiveté a ezimeres szívtartárcsáját és rágyújtott egy ropogós havannára.

— Meg fogom törni ezt a léha leányt, morgogta.

Szájában az égő szívarral éppen fel akart mászni a homokfutó magas bakjára, mikor hirtelen két selymes, puha kar fonódott a n-aka köré és egy meleg, édes leányhang szemérmes zokogásba fult hangon sutogta:

— Gyuri... maga bolond... Hova megy? Hiszen szeretem!

Igy történt, hogy Dereskey Kata mégis Marjay Györggyel tánczolta a négyest. És így történt, hogy az est folyamán, a souper alatt, az ünnepi tósztok elhangzása után, Dereskey Kázmér es. és kir. kamarás, több vitézi rendek lovagja, felállott és beszélt, mint következők:

Hölgyeim és uraim! Örömmel hozom tudomásukra, hogy egyetlen kedves leányomat, Katát, a mai napon eljegyezte Marjay Péter nagybirtokos barátom fia, Marjay György huszárfőhadnagy ur.

Kata csárnök pedig boldogan, de igazi leányos szegyenkezéssel sütötte le szürke szeméit és csak lopva tekintett vőlegénye férfias komoly arcára.

Báttaszék Lajos.

Tanügy.

A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában (VII. Damjanich utca 28/b. sz.) a rendes szaktanfolyamra való beiratások szeptember 1-5 napjain lesznek.

Felvételi feltételek: a) 15 éves életkor, b) egészséges testalkat, c) négy középiskolai (gymnasium, reál- vagy polgári iskolai) osztály sikeres bevégezése, d) legalább két havi építkezési gyakorlat.

A jelentkezésnél szükséges iratok: a) keresztlevele, vagy születési bizonyítvány, b) orvosi bizonyítvány, c) a négy középiskolai osztályról szóló bizonyítványok, d) hitelesített gyakorlati bizonyítvány.

Lefizetendő díjak: a) beiratási díj 4 kor., b) tandíj az első félévre 20 kor., c) szertári biztosíték 6 kor.

Az igazgatóság.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Ugy látszik, hogy az idei kánikulának vége van, az utóbbi eső után az általános hőmérséklet nagyon lecsökkent, nappal nincs már oly meleg, az éjszék meg kezdenek hűvösekké lenni, s a napok óta uralkodó hűvös keleti szelek nagyon emlékeztetnek az őszre. Egyébiránt a szél már belefu a tarlóba s így készülhetünk a közeledő őszre.

— **Kettős öngyilkosság.** Társadalmi életünket ismét egy szenzációs eset tartja izgalomban. Egy regényes szerelmi történet ez, melynek két fiatal élet esett áldozatul. Az eset következő: a K.-Vásárhelyi állomásosó honvéd zászlóalj egyik főhadnagya, Bartha Győző, márrégebben megismerkedett Tóth István kőzdí-vásárhelyi gazdag és tekintélyes szeszgyáros bájos leányával, Tóth Idával. Az ifjak lángoló szerelemre gyultak egymás iránt és ezen szerelem hónapokon át csak fokozódott bennük. A leányka szülői, ha nem is ópen örömmel fogadták ezen viszonyt, de nem is elleneztek s így a szerelmesek előtt leküzdhetetlen akadályok nem voltak s legfeljebb egy kis időre lett volna szükség, hogy a szülők ezen házasság gondolatával megbarátkozzanak, de a szerelmeseknek nem volt türelmük ezt bevárni, inkább a halált választották. Ugy látszik, hogy az együttes halált már korábban határozták el, mert a főhadnagy időközben mérget szerzett be. Mult vasárnap a szerelmesek együtt léptek a szülői előbe, hogy házasságukhoz való beleegyezésüket kérjék s a válasz nem volt elutasító ugyan, de nem elégítette ki az ifjakat s azért elhatározták, hogy még azon éjjelen kivégzik magukat. Este 10 óra tájban a főhadnagy elment a leány ablakához, benyújtotta a mérget s megvárta, míg azt a hölgy pohárba tölti s megissza s mikor a leány összeesett, elment ki az ev. ref. temetőbe s egy sir mellé leülve, forgó pisztolyával halántékra lőtte magát. A golyó keresztül furta fejét s nyomban megölt. Ezalatt a leány odahaza a végső halál tusáját vívta. Hőrgésére a szomszéd szobában alvó szülői felébredtek, berohantak, de már ekkor késő volt, a gyorsan előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta. Így dobtá el magától az életet két excentrikus lélek, minden nagyobb ok nélkül, pedig mindkettő előtt egy sok boldogságot ígérő jövő állott. A leány gazdag szülőknek egyetlen gyermeke, a főhadnagy pedig egy szép karrier kezdetén állott s csupán egy kis időre volt szükség, hogy az ellentétek kismuljanak s a legboldogabb emberek lehettek volna, s mindennek véget vetett az a néhány esőppmérög s az az ólmodarab, s a kétségbeesett cselekedet két derék családot döntött megmérhetetlen fájdalomba. Azt az óriás részvétet, mely a tragikus eset felett úgy az áldozatok, mint azoknak családjai iránt nyilvánult, csak fokozta az a több rendbeli csapás, mely mindkét családot érte. A főhadnagy édes atyja, ki Sepsi-Szentgyörgyön adótnak, csak nem régen vesztette el még egy gyermekét ép ily tragikuson, Tóth Istvánnak pedig ezelőtt néhány évvel halt meg nagyreményű egyetlen fia felsérdült korában. A főhadnagy holttestét másnap reggel találták meg a temetőben az arra járó munkások s hirt adva, kora reggel beszállították a Rudolf kórház halottas kamarájában s kedden délben haza szállították Sepsi-Szentgyörgyre s ott fogják eltemetni. A halott kiszállítása a városból szép katonai parádéval ment végbe, de a polgári

közönségből is igen sokan vettek részt. Tóth Ida temetése kedden délután ment végbe. A tragikus eset körülményei s az a közönség, melyben a család részeseül, elegendő megmagyarázzák azon óriás részvétet, melyet a város és vidék közönsége ezen alkalommal tanúsított. Résztvett a temetésen az egész város intelligenciája s őszinte mély fájdalommal kísérte a halottat utolsó útjában. A halálról a család következő gyászjelentést adott ki: Alattirtak a szülői szív megmérhetetlen fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett egyetlen leányunk, kedves unokánk, nemes jószágú rokonunk: Tóth Ida, f. hó 12-én este fél 11 órakor, élete 20-ik évében rövid szenvedés után váratlanul örök álmorra szenderült. Az élet virága alig nyílt meg arezán, a földi lét örömeit nem is ismerve távozott tőlünk. A család egyetlen reménysége, öröme szállt vele a sirba, egy örökké fájó sebet hagyva maga után. A szülői szeretet melegével irányítottuk élet útait s védjük álmait, s ha a bölcs gondviselés ily váratlanul fosztott meg reménységünktől, vigasztalást Isten akaratán való megnyugvásban keresünk. Az üdvözültnek porlandó részei f. hó 14-én d. u. fél 4 órakor a szülői háznál tartandó ref. egyházi szertartás után, a családi sirboltba fognak örök nyugalomra helyeztetni. Megtört szívvel, fájó emlékekkel virraszt fölötted a vigasztalhatatlan szülői szeretet. Álmod legyen békés, nyugodt! Boldogságod találd meg ott! Kőzdi-Vásárhelyi, 1900. augusztus 13-án. Ifj. Tóth István és neje Szabó Róza, mint bánatos szülők. Id. Tóth István és neje Kovács Ida, Id. Szabó Mózes, mint nagy szülők, ezeknek gyermekei, vejai, unokái és rokonai.

— **Medve.** Addig jár a korszak... akár csak a medve a tinó után, míg a nemezis utol nem éri. Kovásznán a „Kokorjai” nevű erdőrezsben sokat háborgatta egy maczkó a gyanutlanul legelésző csordát s hogy kirándulásairól soha sem tért üres hassal haza, talán felesleges is mondanunk. Végre akárvallott gazdák kérésére egy vadászesapat f. hó 9 és 10-ike közötti éjjelen Deák Károly vezetése alatt kivonult az erdőbe, hol kevés várakozás után a csordához nagy óvatossággal jött is a maczkó, de vesztére. Az egyik vadász egy szerencsés lövéssel leterítette a horribilis nagyságu him maczkót, mit nagy gaudiummal szállítottak be Kovásznára, hol igen sok nézője akadt a hatalmas bestiának.

— **Köszönet nyilvánítás.** Egyetlen leányunk gyászos elvesztése, megmérhetetlen bánatot hagyott szülői szívünkben. A hit világából merített enyhületünket nagyon fokozta ama részvét, mely szeretett polgártársaim részéről irántunk nyilvánult. Ha a sors végzése csapással sújt, lelünk bánatát az igaz felebaráti szeretet vigasztaló szava ébreszti ama tudatra, hogy: „a kik Istent egyaránt szeretik, a megpróbáltatások perezésében is segítséget nyerne.” E segítséget nyilatkozott meg mindnyájuknál, kik a gyászszertartáson megjelentek s mély bánatunk, fájó könnyeink letörlni igyekeztek. Fogadják e kegyességükért egy a hivatalos testületek, mint egyesek bánatosszinünk forró köszönetét. K.-Vásárhelyi, 1900. augusztus 15-én. Ifj. Tóth István és nőm Szabó Róza.

— **Öngyilkosság.** Csik-Szeredán óriási izgatottságot keltett azon eleinte hihetetlen hír, hogy Lengyel Géza kir. törvényszéki albiró folyó hó 8-án reggel öngyilkosságot követett el. A hír igaznak bizonyult. Lengyel Géza azelőtt való este látszólag a legjobb hangulatban együtt mulatott barátaival, reggel felé ment haza s akkor leszámolt az élettel. Szobájában forgópisztolyal föbe lőtte magát. Azonnal kiszemvedett. Végzetes tettének oka ismeretlen.

— **A gazdasági munkások közvetítéséről.** A földmívelésügyi miniszter a gazdasági munkások közvetítése ügyében a következő leiratot intézte a gazdasági egyesületekhez: „A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. évi II. t.-cz. 77. §-ában nyert felhatalmazás alapján, mult évi 11180/eln. számú rendeletemet a gazdasági munkasközvetítés szervezése iránt akként intézkedtem, hogy egy a törvényhatóságok, valamint a községek is, hatósági munkasközvetítőket jelöljenek ki, kinek feladata a munkásokat keresőkről és a munkára vállalkozó munkásokról jegyzéket vezetve a kereslet és kínálat kiegyenlítését esetleg a szomszéd törvényhatóságok munkasközvetítőivel, vagy a vezetésem alatt álló miniszterium munkasügyi osztályával való közvetlen érintkezés révén előmozdítani. A gazda-

sági munkasközvetítők az ország legnagyobb részében már kijelöltettek, s így a közvetítési szervezet meg is kezdhetette működését, mely azonban a hozzáfűzött várakozásainak csak is az esetben felelhet meg, ha feladatának megoldásában az érdekelt összes tényezők részéről kellő támogatásban részesíttetik. Ugyanazért a midőn fentidézett 11180/eln. sz. rendeletnek egy példányát megküldénem, felkérem az egyesületet, szíveskedjék odahatni, hogy az egyesület tagjai s általában a birtokosok a meny nyiben helyben, vagy a környéken munkásokat nem fogadhatnak fel, a munkás szükséglet kielégítése végett forduljanak saját községük, illetőleg törvényhatóságuk munkasközvetítőihez, vagy pedig a vezetésem alatt álló miniszterium munkasügyi osztályához, hol a felfogadható munkások felől tájékozást szerezhetnek. Budapesten, 1900. évi április hó 4-én. Darányi. s. k.”

Közigazgatás.

Egy kiváló almozó anyag. Alomnak majdnem mindenütt szalmát használnak, a mi tekintettel arra, hogy olesó és bővében van, helyes is; de ott, hol szalma nincs elég, vagy ahol könnyen szerezhető be a tőzeg és nem igen kerül többbe a szalmánál, ott csakis a tőzeget kellene alomnak használni, mert az puha fekhelyet nyújt, az ürülékkel jól keveredik, azt jól felszívja, megköti a könnyen bomló nitrogénvegyületeket, szagtalanná teszi az istállót, konzerválja a trágyát. A szalmának felszívó képessége nem oly nagy, mint a tőzegé; mert míg, a szalma súlyának csak 2—3 szorosát szívja fel, addig a tőzeg 6—8-szor annyit képes megkötni. Egy baja van a tőzegnek s ez az, hogy megnehezíti az állatok tisztátalanságát: de ezen a bajon is lehet segíteni az által, hogy midőn azt az állatok alatt elhintettük, tetejébe még vékony rétegbe szalmát helyezünk. Különösen ló-istállókban tanácsos a tőzeget így használni, mert a lovak félnek a tőzeg sötét színétől s nem akarnak arra lefeküdni. Mint trágya anyag is igen jó szolgálatot tesz, különösen, ha műtrágyák alkalmazásával iparkodunk annak egyoldalúságát ellensúlyozni.

A burgonya termelőképességét hathatósan csakis trágyázással segíthetjük elő. Foszforsav iránti szükségletét az istállótrágya körülből fedezi ugyan, de azért foszforsavban szegény talajon az istállótrágyának kiegészítése foszforsav trágyával nagyon jövedelmezőnek bizonyult. A nitrogént is lehet műtrágyában adni, ámbár kétségtelen, hogy az a burgonya százalékos keményítő tartalmát leszállítja de emeli a holdankénti termést. Főleg salétromot adnak és pedig egy részét az ültetésnél, másik részét az első kapálás előtt.

A burgonyavész legújabb orvossága.

A burgonya termelőknél évről-évre sok gondot ad a burgonyavész ellen való védekezés keresztülvitele. Mindeddig hasztalan volt minden törekvés, hogy a gomba ellen valami abszolút becsü védekezési módot, vagy szert feltaláljanak. Próbáltak már mindenfélét és ha száraz nyár alkalmával úgy látszott is, mintha az egyik vagy a másik védekezés beválna, akkor nedves nyár alkalmával, mely jobban kedvezett a gomba fejlődésének, az összes remények füstbe mentek. Így megpróbálták már a talajmélyítést, megfélelő vetésgörögöl, fonnyasztott gumók vetésével, a gómkoknak hamuval, mésszel és más titkos szerekkel való praeparálásával védekezni a vész ellen, de mindez semmit sem ért. Legújabbban azonban egy oly védekezési móddal tették kísérletet, a mely ugy látszik be fog válni, s ez nem egyéb, mint a burgonyagumó páczolása.

A pácz úgy készül, hogy minden 100 liter vízre 2 kg. rézgálicot s 2 kg. oldatlan meszet számitanak; ezt vízben feloldják s az oldatban a burgonyát 24 óráig áztatják.

Ezen idő leteltével a burgonya a páczoló tartályból kivétetvén, tiszta, száraz, szellős helyre terítendő ki s itt marad az elültetésig.

Egy hazai gazdaságban összehasonlító kísérletet tettek erre nézve oly módon, hogy három parcellán ugyanazon burgonyát termelték. Az egyik parcella az ültetést megelőzőleg volt istállótrágyával s a gumó nem volt bepáczolva, a másik parcellán szuperfoszfátot használtak s szintén páczolatlan burgonyát, a harmadik parcellán pedig szuperfoszfátot és páczolt gumót.

Az első parcellán már július első napjaiban észlelhető volt a burgonyavész, a második parcellán alig egy-két tő mutatta annak jelét, a harmadik parcellán azonban nyoma sem mutatkozott.

E kísérlet élénken dokumentálja a páczolás hasznosságát; s bár tagadhatatlan, hogy e tekintetben némi szerepet a szuperfoszfát is játszott, amennyiben a növényt erőteljesebb fejlődésűvé és ezáltal a betegséggel szemben ellenállóbbá tette, mégis határozott sikert a páczolás szolgáltatott.

HIRDETÉSEK.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett és három gyorsajtóval s több segédgéppel felszerelt könyvnyomdája

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Könyvnyomdájában minden a nyomdai szakba vágó munkát elvállalok díszes kiállításal, rövididő alatt, a legolcsóbb árakkal.

Nagy nyomtatvány raktárámban a közigazgatási nyomtatványok készpénzfizetés mellett mélyen leszállított áron kapható.

Dúsan felszerelt papír-, írószér- és könyvkereskedésben bármely mű, folyóirat, vagy lap megrendelése a legnagyobb százalék leengedéssel eszközölhető.

Mindenféle könyvek bekötése a legjutányosabb áron.

Eddigi pártfogását megköszönve, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kiváló tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
nyomdatulajdonos.

Honi ipar.

Gyári raktár.

A n. é. közönség becses tudomására kívánom hozni, hogy a Takarékpénztár piaczori épületében, az ev. ref. templommal átellenben a mai kornak megfelelő

BUTORRAKTÁRT

rendeztem be, a hol raktáron tartok mindig:

Szalon-, ebédlő-, hálószoba berendezéseket, u. m.: ruha- és étoszokrónyeket, szalon- és ebédlőasztalokat, ágyakat, mosdó- és éjjeli szekrényeket.

Továbbá magas, félmagas-hátú és heverő diványokat, garnitúrákat, lószőr- és afrikai matracokat, fal-, álló- és toaletti tükröket, aranyrámas képeket, gyermek kocsikat, nád- és préselt ületű hajlitott székeket, ablak carnisokat, stb. stb. Elvállalom használt kárpitos butorok kijavítását és bármely kívánt színnel való újra huzását.

Összeköttetéseimnél fogva butoraimat az első honi gyáráktól szereztem be és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat a legszebb kivitelben nagyon olcsó árak mellett árusítom el.

Raktáram szíves megtekintését kérve, magam becses pártfogásába ajánlva

vagyok kiváló tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Eln. sz. 1243,
1900.

Árlejtési hirdetmény.

A közdivásárhelyi kir. törvényszék hivatali helyiségeinek fűtésére az 1901-ik évben 227 köbméter, a kir. ügyészség hivatali és fogházhelyiségeinek fűtésére 104 köbméter, a közdivásárhelyi kir. járásbíró-ság hivatali helyiségeinek fűtésére 57 köbméter, — a kovásznai kir. járásbíró-ság hivatali helyiségeinek 89. 50, — fogházhelyiség fűtésére 25. 40 köbméter, — a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíró-ság hivatali helyiségeinek 126. 10, a fogházhelyiség fűtésére 50. 47 köbméter, — a nagyajtai kir. járásbíró-ság hivatali helyiségeinek 43, a fogház helyiség fűtésére 26, 92 köbméter tüzfűtés szállítása iránt ezen kir. törvényszék elnöki irodájában a folyó évi szeptember hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor nyilvános árlejtés tartatik.

Miről vállalkozók azon figyelmeztetéssel értesítettnek, hogy

a) törvényszék, közdivásárhelyi kir. járásbíró-ság és kir. ügyészség hivatali helyiségei, valamint a kir. ügyészség mellett levő fogház részére szükséges tüzfűtés együttes szállítása iránt külön,

b) a kovásznai, sepsiszentgyörgyi és

nagyajtai járásbíró-sági hivatali és fogházhelyiségei részére szükséges mennyiség szállítása iránt járásbíró-ságoként külön-külön is tehető ajánlat.

Kötelesek vállalkozni kívánók azon esetben, ha a fennebb a), b) pontokban felsorolt összes helyiségek részére szükséges tüzfűtés mennyiség szállítását együttesen elvállalni óhajtják 267 korona bánatpénz, ellenben csak az a) pont alatti helyiségekre vonatkozólag tett ajánlat esetében 140 korona — a kovásznai járásbíró-ság és fogház részére tett ajánlat esetében 41 korona, — a sepsiszentgyörgyi járásbíró-ság és fogház részére tett ajánlat esetében 62 korona és végül a nagyajtai járásbíró-ság és fogház részére tett ajánlat esetében 24 korona bánatpénzt az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban letenni.

Kellő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadtnak az árlejtés megkezdése előtt.

A feltételek ezen törvényszék elnöki irodájában, valamint az itteni kir. ügyészség, helybeli, kovásznai, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbíró-ságomnál megtekinthetők.

Kézdí-Vásárhelytt, 1900. aug. 3-án.

Gulya László,

h. elnök.

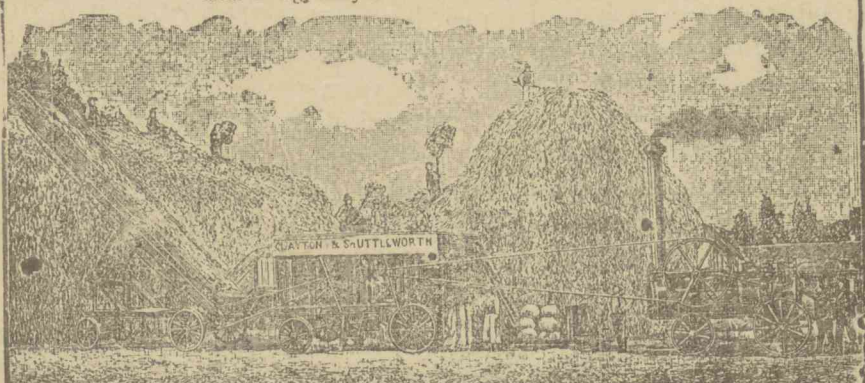
(91. 2—3.)

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.

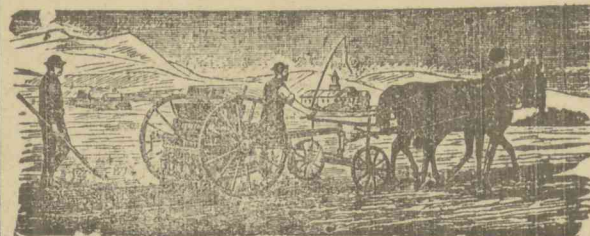
Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

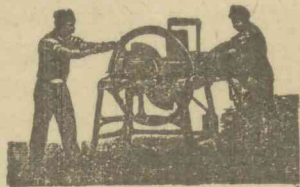
Locomobil és erőcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék.